UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R. P. Adami Contzen E Societate Iesv, SS. Theol. Doct. Commentaria In Qvatvor Sancta Iesv Christi Evangelia

Contzen, Adam

Coloniæ Agrippinæ, M.DC.XXVI

Quæstio 3. An sacrificium Missæ sit redemptionis in cruce factæ contrarium?

urn:nbn:de:hbz:466:1-82999

Visual Library

" crucem adeò horruerit, longè suprà omnes Martyres " grauiora in speciem passus, tanto pauore trepidarit, " sanguinem sudarit, in cruce denique à Deo se deser- " tum exclamarit: si nihil in ea fuit morte communi a- " trocius. Quin retorquemus: Execratio legis est mors " æterna: Christus subijt execrationem legis: quia fa- " tente Socino in eam incidit. Subire autem periculũ, " & incidere in periculum quid interest, nisi fortè quod " illud volentis, hoc etiam nolentis esse potest? Chri- " stus autem volens in execrationem legis incidit. Er- " gò subijt mortem æternam.]

Hæc solutio fœdiorem hæresin continet illâ ipsâ, quam refutat. Non enim Christus, vt supra monstraui, damnatus est vel ad momentum, nec mors pondere dolorum æqualis fuit morti æternæ: cum in Christo, quod omnium est in morte æternâ grauissimum, non fuerit liberationis desperatio.

Nec melius defendunt Christi meritum Caluiniani, vt in Epistol. ad Rom. c. 5. demonstraui.

QVÆSTIO III.

An sacrificium missæ sit redemptioni in cruce factæ contrarium?

Sacrificio passio repræsentatur.

§. 1. HOc Caluinus vrget. *Huic doctrinæ*, inquit, *aduersari* illa, quæ de missâ docent Catholici, Quasi vero Christus passionis suæ recordationem nolit in animis hærere fidelium: aut nolit singulis meritũ, & satisfactionem applicari: quod sacrificio missæ peragitur. Cuius omnis operatio est, & virtus, morte Christus nititur. Frustra etiam Bullingerus contra nititur, & noui testamenti sacrificiũ furiosus oppugnat.

Respondeo contrarium à sanctis patribus hinc deduci; Nam crucis sacrificium per nostrum sacrificium incruentum repræsentatur. Lutherus hac in par- " te, Ecclesiam aut Patres audiendos iudicat. [Neque " hic moror clamores, quibus queritantur, Ecclesia, " Ecclesia; Patres, Patres; S. Gregorius, Bernardus tales " missas celebrarunt, &c. Nam in vita aut operibus Pa- " trum in certamine conscientiæ nemo tutò nitetur, sed " tantum verbo Dei fidendum est.]

Hæc ille, postquam habitâ cum dæmone de missâ disputatione victus est. Manet autem infinitum passionis dominicæ meritum & satisfactio, quam per missam protestamur, & recognoscimus, atq; eandem hostiam offerimus, iam olim id veteres fecerunt, vt ex Liturgijs c. 26. probaui, *sacrificamus*, inquit Tertullianus ad Scapul. c. 2. *pro salute Imperatoris, sed Deo nostro & ipsius.*

VERSVS 51.

Et ecce velum templi scissum est in duas partes à summo vsq; deorsum & terra mota est & petræ scissæ sunt.

QVÆSTIO I.

Quod velum scissum fuit?

§. 1. LVculentum fuit in velo scisso miraculũ quod causis naturalibus tribui nequaquam potuit. Erat velum καταπέτασμα quod ante ostium quo per sancta, in sancta sanctorum ingressus erat, obtendebatur. Quocirca Syrus appel at, אפר תרעא דהילא superficiem ianuæ templi. Iosephus duorum velorum meminit l. 6. c. 6. de bello. *Et fores*, inquit, *habebat aureas, quinquaginta & quinq; cubitis altas, sexdecim verò latas, hæc aulæum longitudine pari: hoc est, velum Babylonium, hyacintho, & byisso, & cocco, & purpura variatum, mirabili opere factum, neq; contemplationis expers colorum permixtione, sed velut omnium rerum imaginem præferens, cocco enim videbatur ignem imitari, & byisso terram, hyacintho aërem, ac mare purpura: partim quidem coloribus, byisso autem ac purpura origine: quoniam byissum quidem terra, mare autem purpuram gignit, eratq; in eo perscripta omnis cœli ratio, præter signa.*

De altero vero addit. *Intima verò templi pars viginti cubitorum erat, discernebatur autem similiter velo ab exterioribus, nihilq; prorsus in ea erat positum: inaccessa verò, & inuiolata, & inuisibilis omnibus habebatur, sanctiq; sanctum vocabatur.*

Vtrum velum fuerit ruptum, non satis constat, Vlim. multi putant illud, quod ante sancta erat, in populi conspectu. Non quod ante sancta sanctorum; Prius enim omnibus ad mirationem adferre poterat, posterius non nisi sacerdotibus. Itaq; Baronius de priore interpretatur. Sed cum velum nobilissimum fuerit, quod distinguit sancta, & sancta sanctorum, de quo Exodi 26. 31. *Facies & velum de hyacintho, & purpura, cocco, bis tincto, & byisso retorta, opere plumario & pulchra varietate contextum: quod appendes antè quatuor columnas de lignis setim, quæ ipse quidem deauratæ erunt, & habebunt capita aurea, sed bases argenteas. Inseretur autem velum per circulos, intrà quod pones arcam testimonij in sancto sanctorum: mensamq; extrà velum: & contrà mensam candelabrum in latere tabernaculi meridiano: mensa enim stabit in parte aquilonis.*

De hoc agitur etiam Exodi 38. 27. Leuit. 21. 23. & 16. 12. Num. 4. 5. Exodi 40. 3. Cum ergo illud notum fuerit, & insigne, intelligi, mihi videtur, cum absolute velum nominatur, diciturque Hebræis פרכת *Pharocheth.* Densitatem eius Hebræi aiunt quatuor digitorum fuisse, ne vllo modo transluceret, & sane firmissimũ fuisse materia ostendit. Imo figuras intextas habuit. Hoc enim est quod Hebræus habet מעשה חשב *Maghase choscheb, opere cogitantis, vel artificiũ*, & addit יעשה אתם כרובים *faciet illud Cherubim.* Hoc est intexet Cherubinos: Tale velũ libere pendens, nulla vi, ne vento quidem agitatum totum rumpi, magnũ fuit miraculum. Nec miraculum duntaxat, sed etiam mysterium, interpretes agnoscunt. Theoph. ἐσήμαινε γάρ, φασὶ τὸ καταπέτασμα σχιζόμενον τὴν τῶν γράμματος νομικὴν ἀφανίσιν. *Significabat enim*, (aiunt) *velum legalis literæ abolitionem.* Et omnia quæ vmbris tecta erant in lucem proferenda, ac reuelanda. Etiam ipsa scelera Iudæorum: Nam ab fictam Blasphemiam, & Dei filio imputatam falso Pontifex vestem scidit, nunc Deus ob innumeras Blasphemias templi sui vestem scindit. Petræ etiam scissæ & terræ motus transitum Euangelij ad gentes designabat, & Reipublicæ illius euersionem.

§. 2. Oportuit etiam aulæum firmissime contextum cum violentissimè rumperetur, ingentem sonitum dedisse, & terrorem incussisse audientibus, imo & horror ex eo oriebatur, quod sancta sanctorum aperirentur, quæ intueri non licuit. Vnius veli mentio est 2. Par. 3. 14. *Fecit quoq; velum ex hyacintho, purpura, cocco, & byisso: & intexuit ei cherubim.*

Hoc secundum vocat Apostolus Heb. 9. 3. *Post velamentum autem secundum, tabernaculum, quod dicitur sancta sanctorum.*

De hoc velo igitur accipienda sunt verba Euangelistæ. Huius enim integritas ostendebat nondum propalatam sanctorum viam, fractio vero aditum ad cœlum esse apertum. Ita Paulus, Heb. 9. 8. *In secundo autem semel in anno solus Pontifex: non sine sanguine quem offerret pro sua & populi ignorantia: hoc significante spiritu sancto, nondum propalatam esse sanctorum viam, adhuc prorsus in tabernaculo habente statum, quæ parabola est temporis nunc instantis: iuxta quam munera & hostiæ offeruntur, quæ non possunt iuxtà conscientiam perfectum facere seruientem, solummodò*